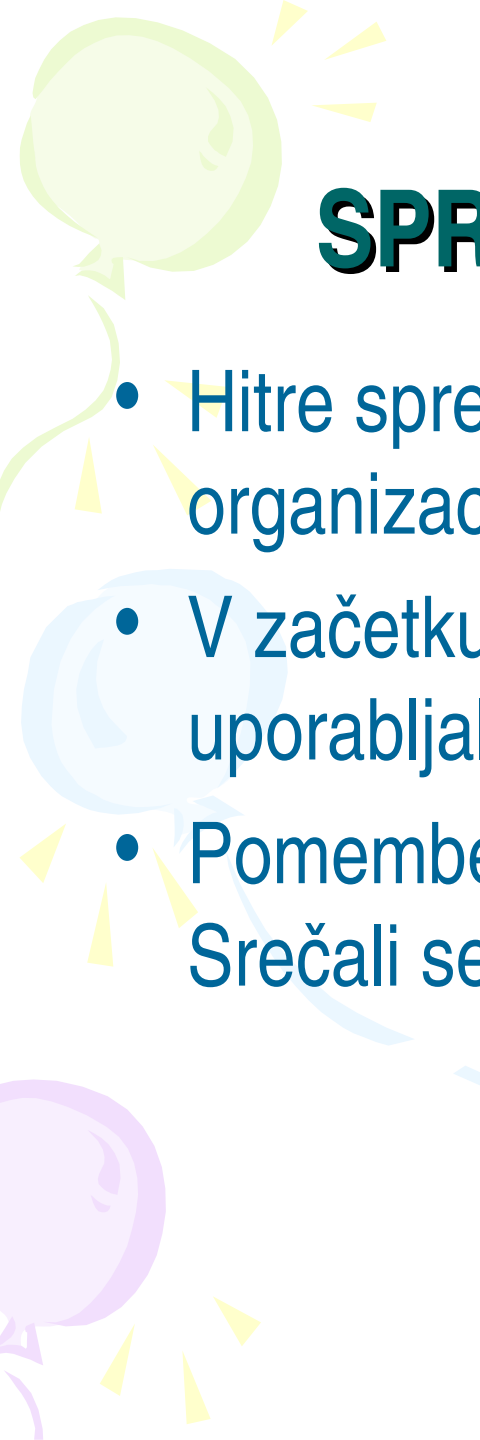

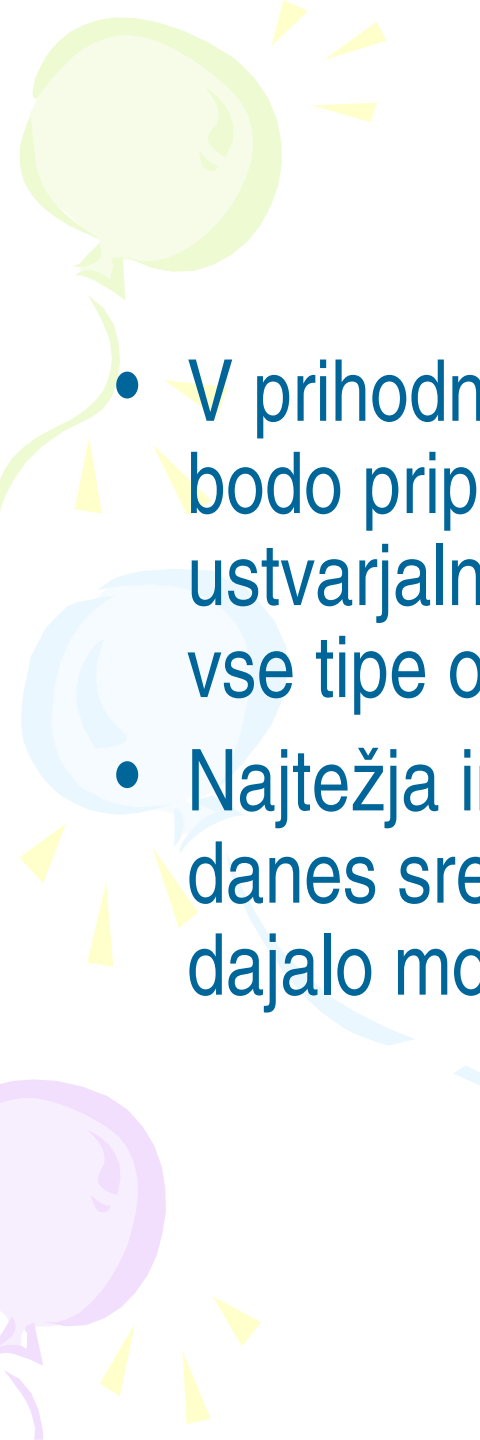
TRENDI V SVETU IN NJIHOV VPLIV NA ORGANIZACIJO

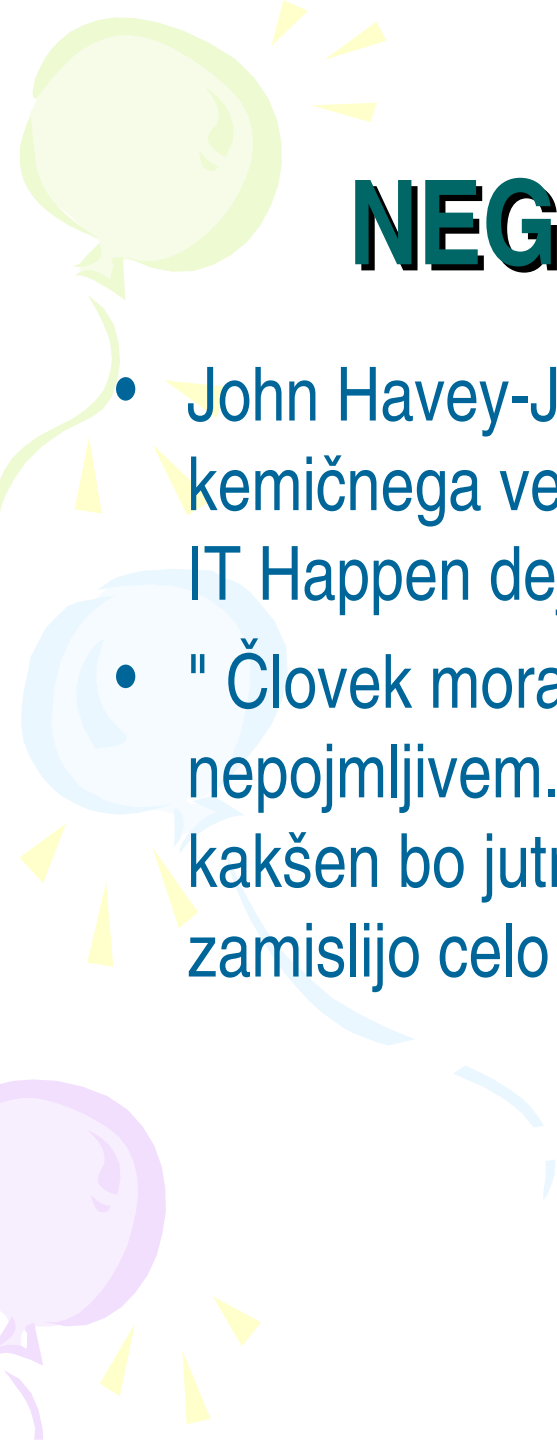
- Vse se spreminja
- Naša edina gotovost je sprememba.
- Spreminjajo se ljudje, spreminja se tehnologija, znanstvene teorije, družbene navade, vrednote, organizacijske strukture.
- Sprememba ni samo naravna in neizbežna, ampak je tudi vse hitrejša.

SPREMEBE IN ORGANIZACIJE

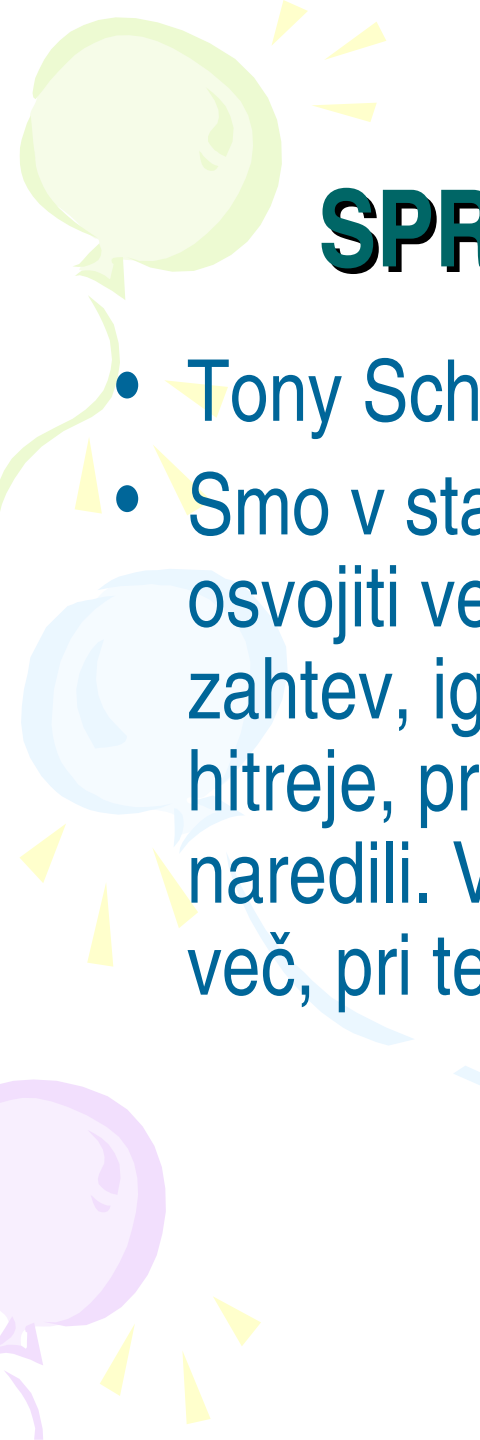
- Hitre spremembe neizogibno in globoko vplivajo na organizacije.
- V začetku poslovnega managementa so se uporabljala predvsem vojaška znanja.
- Pomemben dejavnik je tudi vedno hitrejši življenjski ritem. Srečali se bomo z vse večjo negotovostjo.

-
- V prihodnosti bodo preživele tiste organizacije, ki bodo pripravljene opustiti neusterezen odnos in ustvarjalno odgovoriti na spremembe. To zadeva vse tipe organizacij.
 - Najtežja in najbolj obvezujoča naloga s katero se danes srečujemo je ustvariti okolje, ki bo resnično dajalo moč drugim ljudem

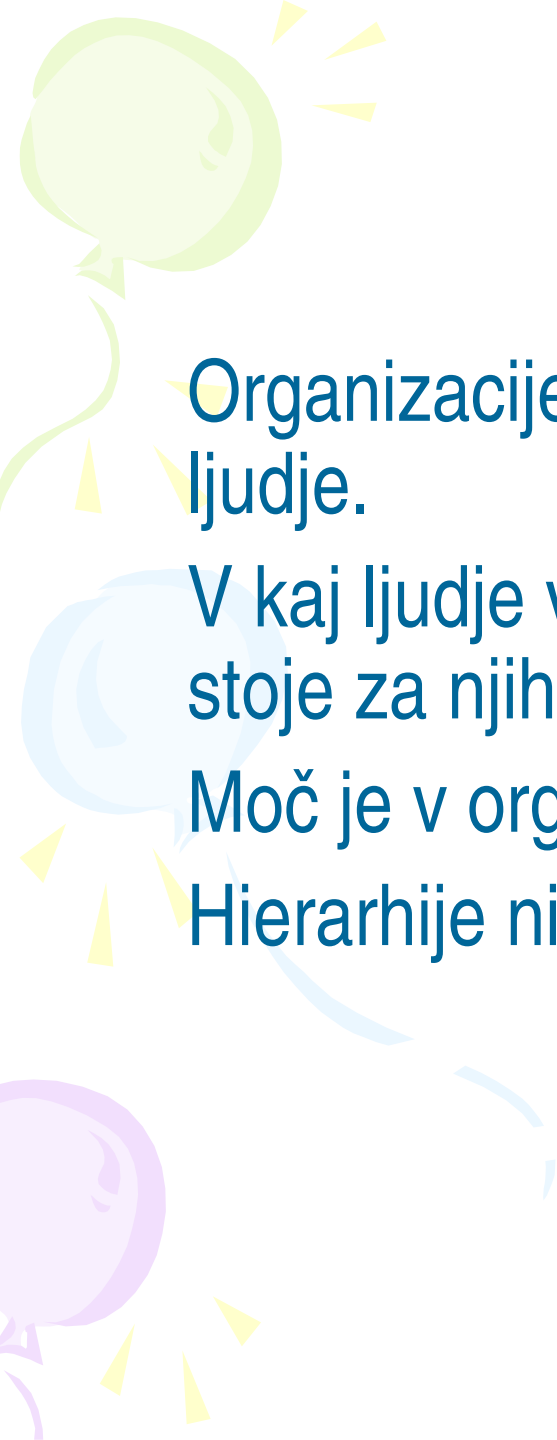
NEGOTOVA PRIHODNOST

- John Havey-Jones, nekdanji predsednik Britanskega kemičnega velikana ICI, je v svoji knjigi o vodenju, Making IT Happen dejal:
- " Človek mora imeti možnost, da sanja in govori o nepojmljivem. Edino kar res vemo, je to, da ne vemo, kakšen bo jutrišnji svet. Spremenjen bo bolj, kot si to lahko zamislijo celo najdrznejši.

SPREMEMBE IN POSAMEZNIK

- Tony Schwatz piše:
- Smo v stanju stalne prehitre vožnje. Treba je osvojiti več informacij kot kdajkoli prej, sprejeti več zahtev, igrati več vlog, vse je treba dokončati vedno hitreje, pri tem ni nikoli dovolj časa, da bi vse to tudi naredili. Vsi vedno bolj hitimo, da bi naredili čim več, pri tem pa ves čas komaj lovimo korak.

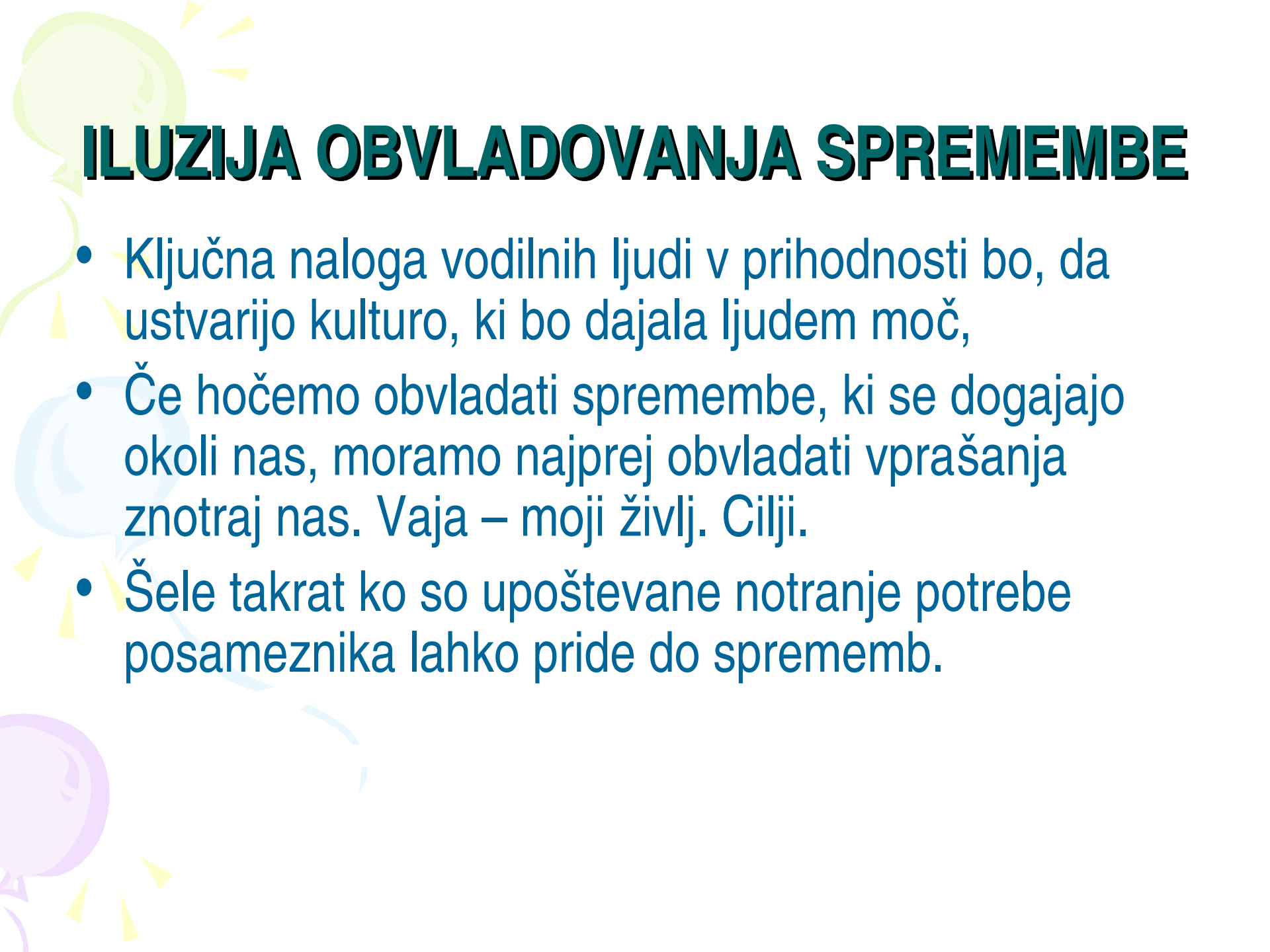
MOČ LJUDEM

Organizacije sestavljajo in so jih vedno sestavljali ljudje.

V kaj ljudje verjamejo, kakšna stališča in vrednote stoje za njihovimi sodbami in odločitvami.

Moč je v organizacijah vedno bolj porazdeljena.

Hierarhije niso več tako izrazite in so prožnejše,

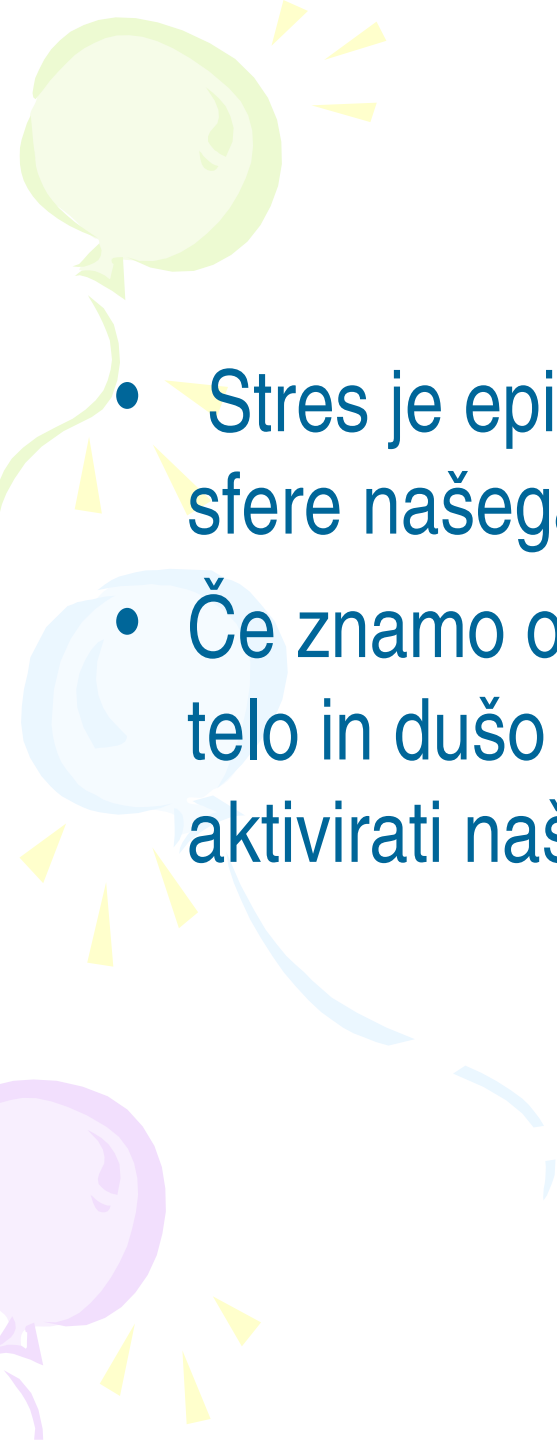
ILUZIJA OBVLADOVANJA SPREMEMBE

- Ključna naloga vodilnih ljudi v prihodnosti bo, da ustvarijo kulturo, ki bo dajala ljudem moč,
- Če hočemo obvladati spremembe, ki se dogajajo okoli nas, moramo najprej obvladati vprašanja znotraj nas. Vaja – moji življ. Cilji.
- Šele takrat ko so upoštevane notranje potrebe posameznika lahko pride do sprememb.

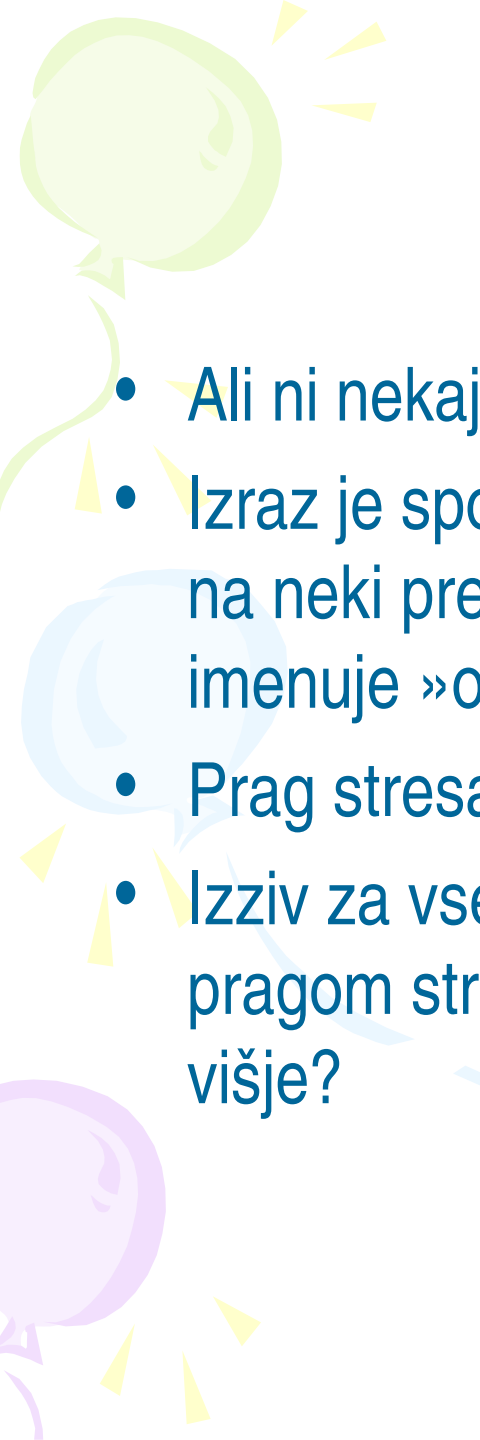
SPREMEMBE POVZOČAJO STRES

- Stroški motenj povezanih s stresom, so ogromni.
- Življenje je vse hitrejšo, spremembe so vse večje in stres je tudi vse večji.
- **VAJA**
 - NAPIŠTE OZIROMA OPIŠITE V NEKAJ STAVKIH KAKO ŽIVITE ZDAJ IN KAKO ŽELITE ŽIVETI V PRIHODNOSTI:

STRES

- Stres je epidemija našega časa. Vpliva na vse sfere našega življenja.
- Če znamo obvladati stres nam to pomaga ohranjati telo in dušo bolj zdravo, pomaga nam osvoboditi in aktivirati naše lastne notranje moči.

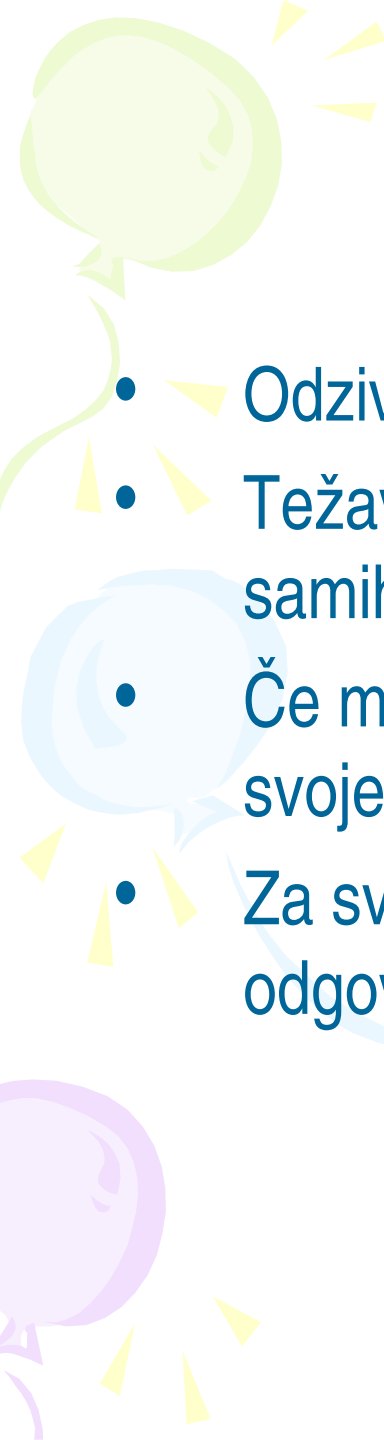
STRES IN PRITISK

- Ali ni nekaj stresa čisto koristno?
- Izraz je sposojen iz fizike, kjer stres pomeni »zunanji pritisk na neki predmet«. Sprememba, ki nastane na predmetu, se imenuje »obremenitev«.
- Prag stresa se od človeka do človeka razlikuje.
- Izziv za vse nas je torej kako lahko ostanemo pod lastnim pragom stresa, hkrati pa ves čas vzdržujemo ta prag čim višje?

ODZIV NA STRES

- Čim prej moramo prepoznati znamenja, ki nas opozarjajo, nismo več kos pritisku.
- izmerite »stresno temperaturo«.
- Ugotovite kakšna je vaša normalna telesna temperatura.
- v katero skupino spada večina vaših simptomov?

IZOGNIMO SE ZLOMU

- Odzivanje na stres je nekaj, kar ustvarimo v sebi samih.
- Težava je v našem zaznavanju dogodkov, ne v dogodkih samih.
- Če mislimo, da so odgovorni dogodki, ostajamo žrtve svojega prepričanja.
- Za svoje čustveno, duševno in telesno odzivanje sta odgovorni vi sami in nihče drug.

Preprosta vprašanja so lahko koristna, ko odkrivajo kaj se dogaja v nas.

- Ko nas naslednjič nekaj razburi se vprašajmo:
- Kaj si govorim, da se tako počutim?
- Kaj izzove moja pričakovanja?
- Kaj mislim, da potrebujem, da bom srečen?
- Ali zahtevam in si želim, da bi z mano ravnali drugače?
- Ali obsojam druge, da motijo moj duševni mir, v bistvu pa ga motim sam s svojimi sodbami?
- Kaj je resnično ogroženo?
- Primer prometni zamašek!

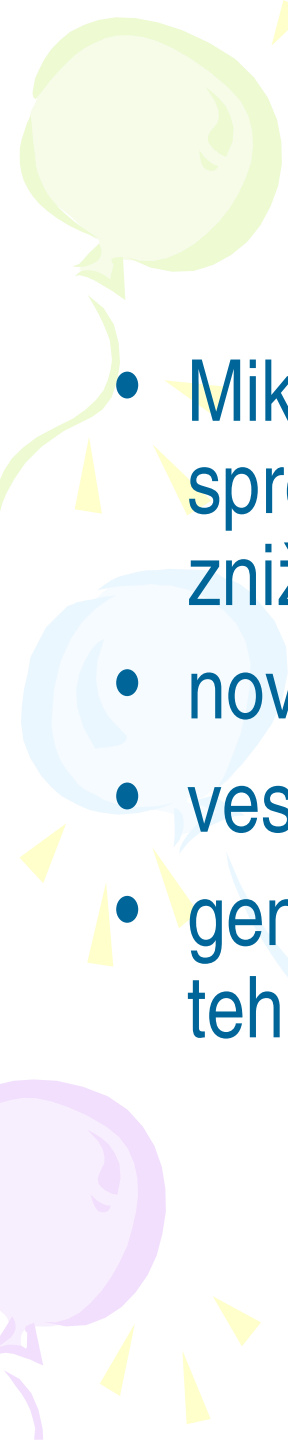
SODOBNA DRUŽBA – POTROŠNIŠKA DRUŽBA

- » V postmodernosti, ki jo najbolj zaznamuje prav množično potrošništvo, je le-to postalo integralni del vzgoje, ki bi jo lahko poimenovali vzgoja za potrošništvo; ta otroke že od malih nog vpeljuje v obvladanje praks trošenja oziroma ustvarjanja želja po trošenju.« (Švab, 2001: 186).
- Tržni subjekt v rizični družbi je samska ženska ali samski moški, ki ga ne ovirata družina, zakon ali otroci.

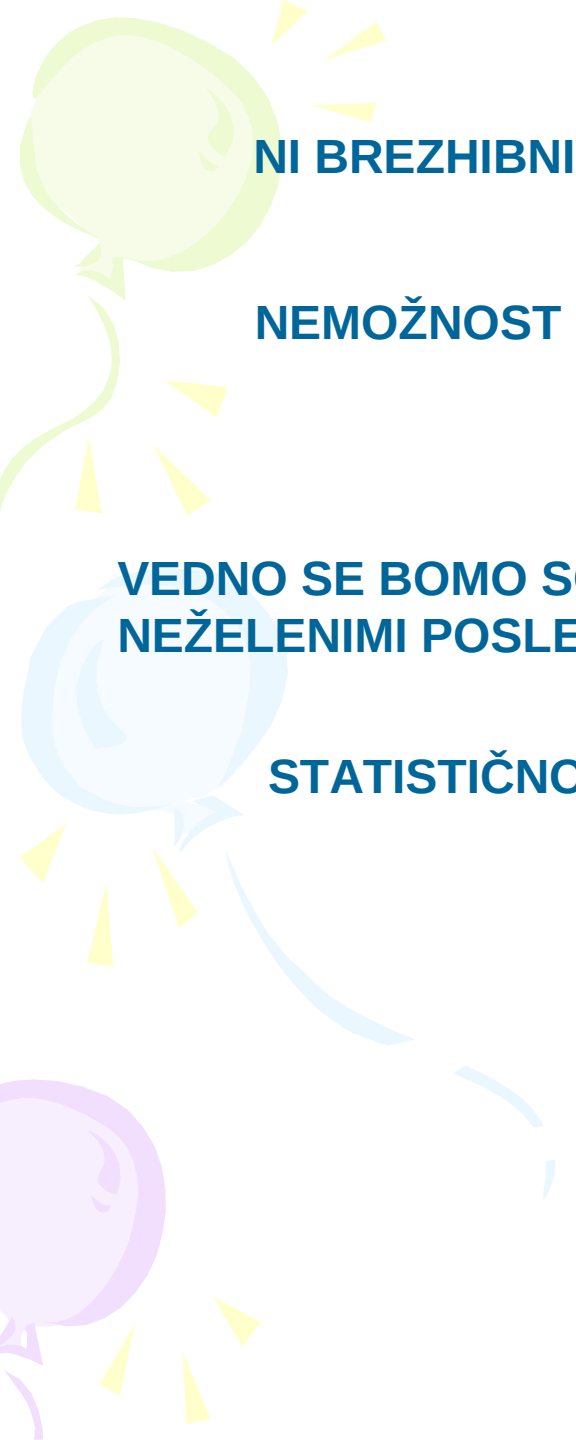
TRENDI V SODOBNIH RAZVITIH DRUŽBAH

- Znanstveno - tehnološki razvoj
- Globalizacija
- Informatizacija
- Sprememba vrednot
- Ekologija
- Kompleksnost

ZNANSTVENO TEHNOLOŠKI RAZVOJ

- Mikroelektronika- njena uporaba je korenito spremenila tehnološke postopke, delovni proces, znižala stroške proizvodnje.
- novi materiali
- vesoljska tehnologija
- genetski inženiring - Kljub moralnim vprašanjem je tehnologija prihodnosti.

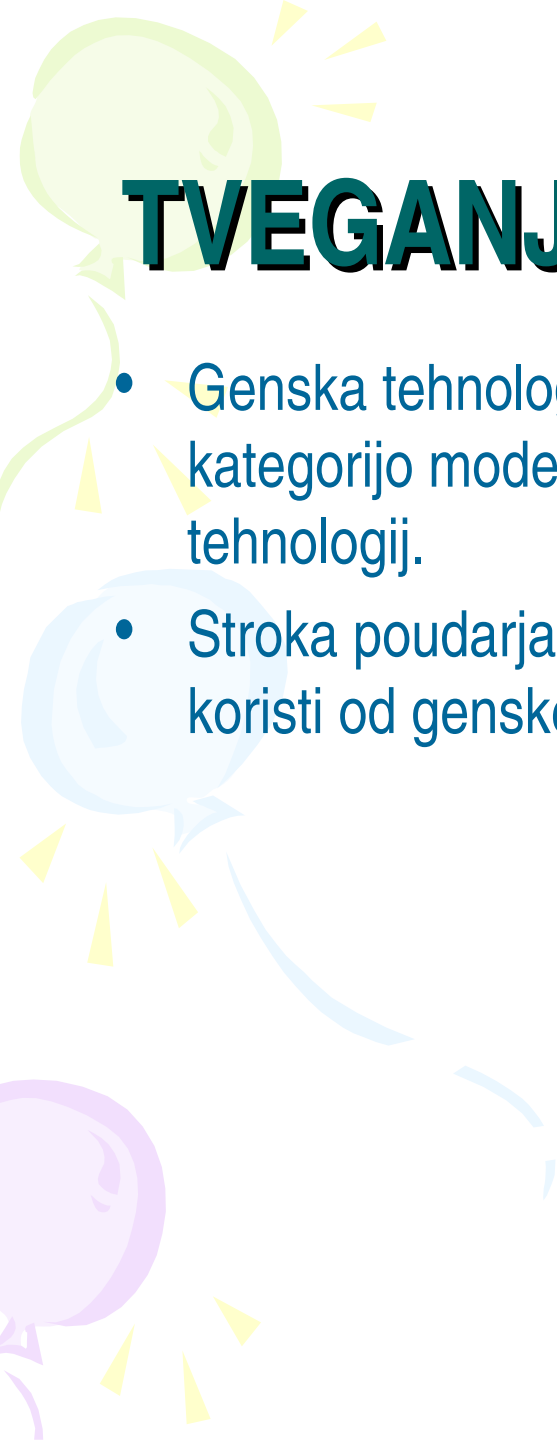
NI BREZHIBNIH TEHNOLOŠKIH OKOLJSKIH REŠITEV

NEMOŽNOST PREDVIDEVANJA VSEH MOŽNIH POSLEDIC

SINERGIZEM

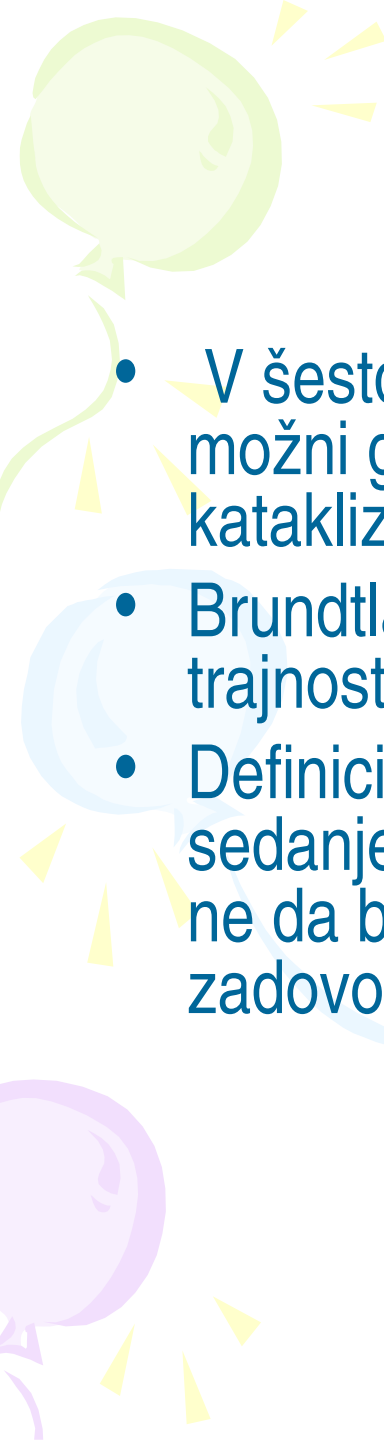
VEDNO SE BOMO SOOČALI Z NEPREDVIDENIMI, NENAMERNIMI IN NEŽELENIMI POSLEDICAMI TEHNOLOŠKIH INOVACIJ.

STATISTIČNO NUJNE IN NORMALNE NESREČE

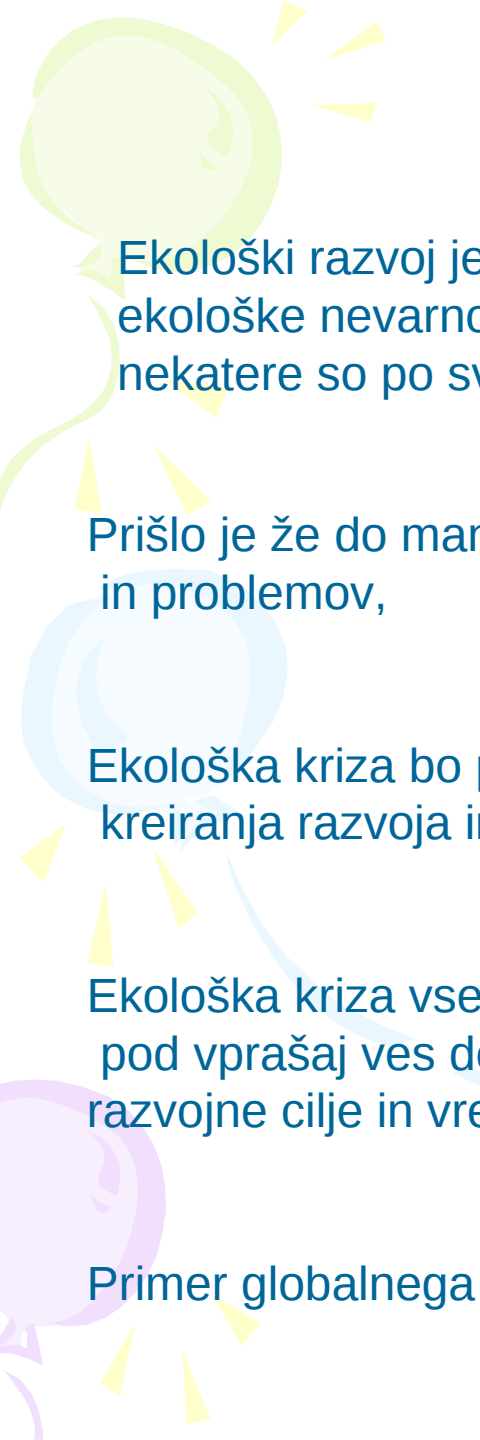
TVEGANJA GENSKE TEHNOLOGIJE

- Genska tehnologija spada v kategorijo modernih rizičnih tehnologij.
- Stroka poudarja naslednje koristi od genske tehnologije:
 - genska tehnologija deluje v prid izboljšanju človekovih življenjskih okoliščin, njegovega zdravja in okolja;
 - preventivno zdravljenje gensko pogojenih bolezni;
 - nova zdravila;
 - kakovostni in bolj zdravi živilski proizvodu;
 - bolj odporne rastline proti virusom in zmanjšana potreba po uporabi kemičnih sredstev za njihovo zaščito;
 - biotehnologija nas bo pripeljala k učinkoviti in varni zeleni revoluciji;
 - uspehi na področju rastlinske biotehnologije naj bi pokazali na neškodljivost za okolje, saj vneseni geni ne povzročajo nobenih sprememb;
 - genska tehnologija bo prispevala k rešitvi lakote v svetu;

A decorative background on the left side of the slide featuring a stylized sun with yellow rays and three balloons in light green, light blue, and light purple.

EKOLOGIJA

- V šestdesetih letih so se prvič začela pojavljati opozorila o možni globalni katastrofi in iz teh so kmalu izbruhnile prave kataklizmične prerokbe.
- Brundtlandova komisija je leta 1987 prva začela govoriti o trajnostnem razvoju.
- Definicija trajnostnega razvoja: to naj bi bila sposobnost sedanje generacije, »da zadovolji svoje sedanje potrebe, ne da bi prihodnjim generacijam onemogočila, da zadovoljijo njihove.«

Ekološki razvoj je v največji možni meri stvar nacionalne politike, ekološke nevarnosti pa največkrat presegajo meje nacionalnih držav, nekatere so po svojem obsegu globalne.

Prišlo je že do manifestacij številnih lokalnih in regionalnih kriznih ekoloških situacij in problemov,

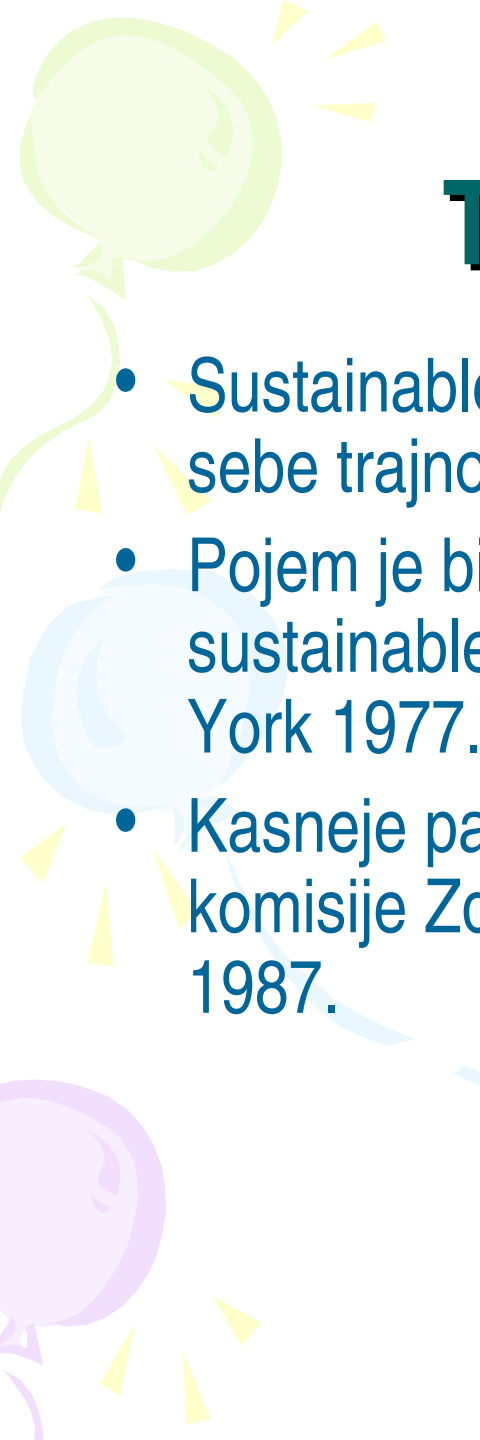
Ekološka kriza bo preraščala v krizo družbene reprodukcije in s tem politično krizo kreiranja razvoja in načina življenja.

Ekološka kriza vse bolj izstopa tudi kot duhovno-vrednotna kriza, ko postavlja pod vprašaj ves dosedANJI način življenja in dosedanje družbeno-ekonomske razvojne cilje in vrednote.

Primer globalnega ekološkega delovanja firme Shell:

PARADIGMA EKSPONENCIALNE IN LINEARNE RASTI

- Reprezentant je kniga The resourceful Earth. A response to Global 2000 Julian Simon and Herman Kahn, Basil Blackwell 1984.
- Gre za najbolj razširjen koncept tako na globalni ekonomski, politično-programski, kot na podjetniški proizvodni ravni
- Zagovarja možnost in nujnost trajne tehnološke in ekonomske materialne rasti z minimalnim upoštevanjem ekoloških mer
- Glavno merilo napredka je rast družbenega bruto proizvoda.
- Določen tip rasti je lahko nujna predpostavka za globoke kvalitativne razvojne spremembe.
- Onstran določene meje pa je rast čisto umetno pospešenna zaradi konkurenčnih, profitniških, političnih ali vojaških razlogov. To deformira tudi ljudi v njihovih potrebah.

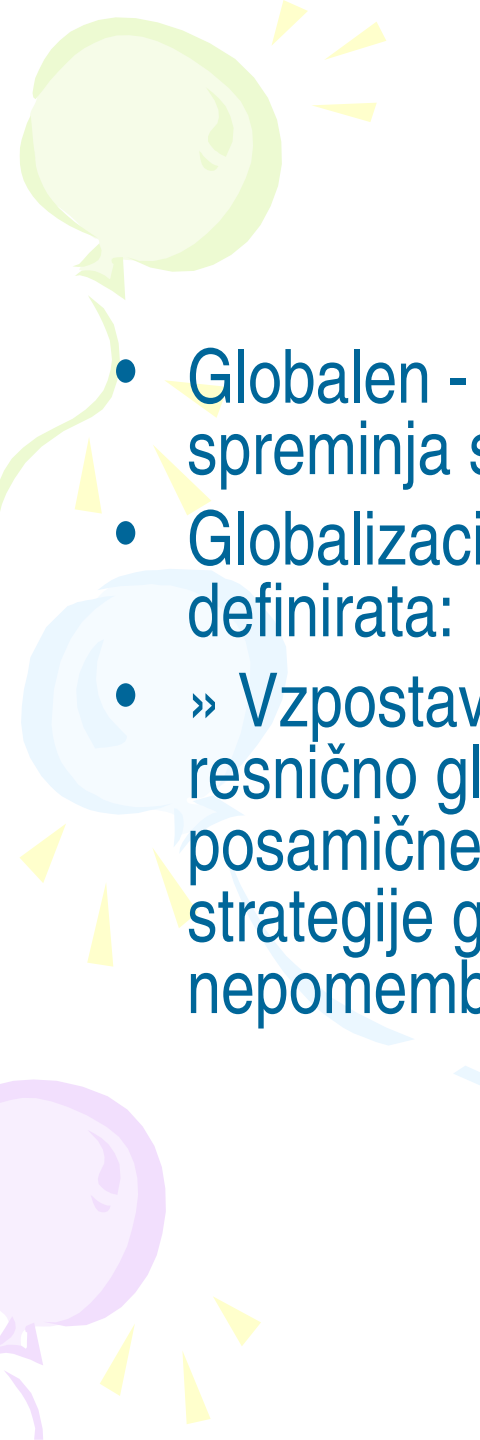
TRAJNOSTNI RAZVOJ

- Sustainable development - to je razvoj, ki je sposoben sam sebe trajno
- Pojem je bil prvič uporabljen v knjigi Clarka Piragesa: The sustainable Society. Implications for limited Growth, New York 1977.
- Kasneje pa so ga uporabili čez deset let v knjigi svetovne komisije Združenih narodov za okolje Our Common Future 1987.

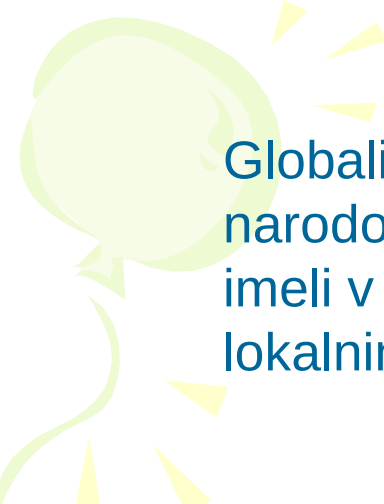
Obstojni razvoj naj bi vseboval in izpolnjeval naslednje ključne pogoje:

- kontinuirano podpiranje obstoja raznovrstnosti življenja na Zemlji;
- dolgoročno vzdrževanje zalog bioloških virov in produktivnosti agrokulturnih sistemov;
- ustaljena človeška populacija;
- omejena rast ekonomij;
- poudarek na ekonomiji manjšega obsega, če generirajo manj ekoloških problemov in je le te lažje obvladovati;
- trajna kakovost okolja in ekosistemov;
- kolikor je mogoče zadovoljevanje potreb povezati z obnovljivimi viri;
- stalno povečevati trajnost, življenjsko dobo proizvodov;
- reciklirati vse kar se da, ekološki kriteriji morajo imeti prednost pred ekonomskimi;
- kmetijstvo dolgoročno osvoboditi od parazitske odvisnosti od neobnovljivih virov (nafta)
- odpraviti produkcijo modnih izdelkov in tudi vso proizvodnjo vojaških sredstev:
- takšna raven materialne blaginje, ki je trajno ekološko mogoča za vso človeštvo, ne pa samo za manjši razviti del;

GLOBALIZACIJA

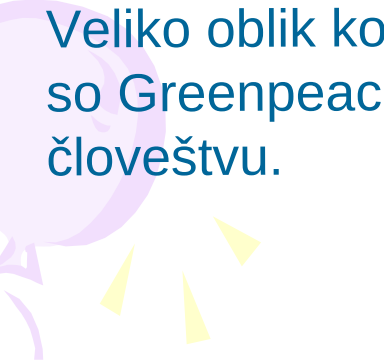
- Globalen - nanašajoč se na ves svet Globalizacija spreminja svet v eno samo veliko vas.
- Globalizacijo Paul Hirst in Graham Thompson takole definirata:
- » Vzpostavilo naj bi se , ali pa vsaj je v procesu nastajanja , resnično globalno gospodarstvo, v katerem postajajo posamične nacionalne ekonomije in s tem tudi nacionalne strategije gospodarskega razvoja vedno bolj nepomembne.«

Globalizacija »slabi« nacionalno državo v tem smislu, da narodom jemlje iz rok nekatere pristojnosti, ki so jih imeli v preteklosti. Po drugi strani pa utrjuje položaj lokalnim identitetam.

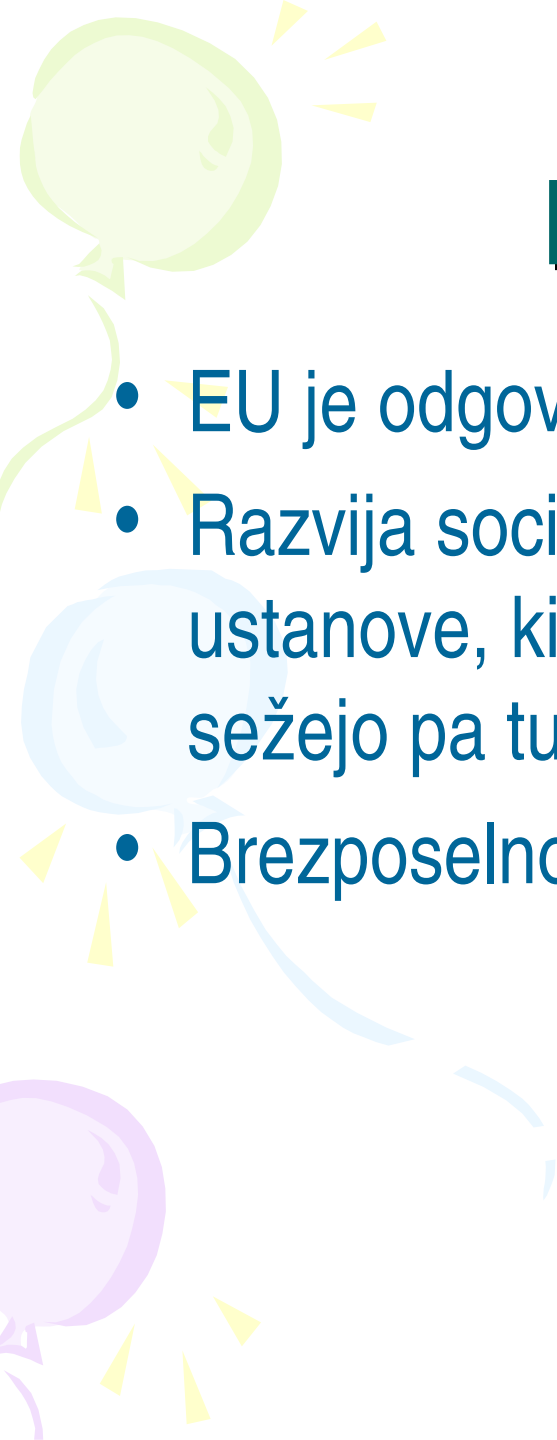

Anthony Giddens pravi, da vstopamo v Globalno dobo, kjer se vse spreminja.
Kozmopolitanski narod

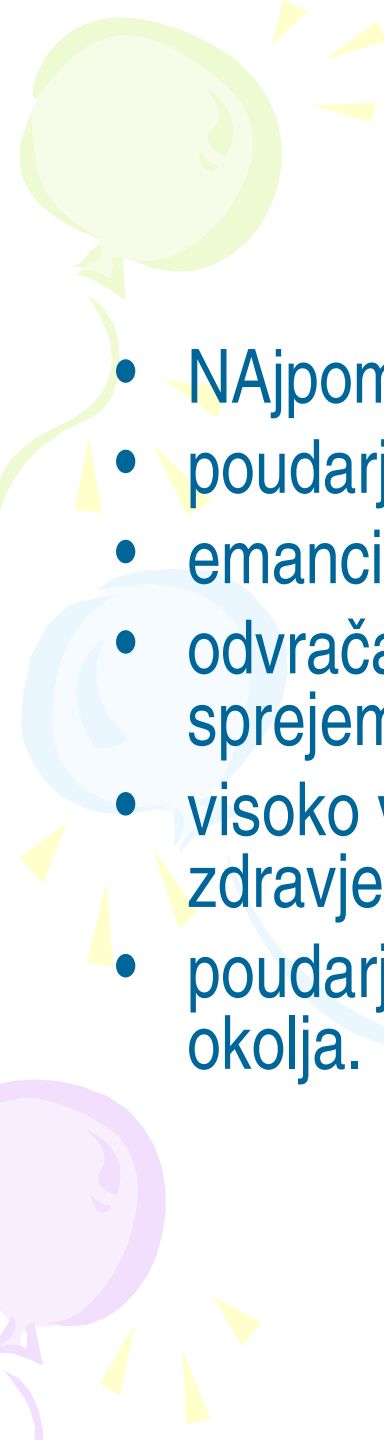
Eno od glavnih vprašanj, s katerimi se soočajo mnoge države je priseljevanje.

Veliko oblik kozmopolitanstva prihaja od spodaj. Skupine, kot so Greenpeace ali Amnesty International, imajo cilje, ki so skupni celemu človeštvu.

EVROPSKA UNIJA

- EU je odgovor na globalizacijo
- Razvija socialne, politične in gospodarske ustanove, ki delujejo nad nacionalnimi državami, sežejo pa tudi do posameznikov.
- Brezposelnost je največji problem EU

SPREMEBA VREDNOT

- NAjpomembnejši trendi teh vrednot so:
- poudarjanje individualnosti in osebnega razvoja
- emancipacija na vseh področjih
- odvrčanje od tradicionalnega podrejanja avtoriteti in sprejemanje dela kot nujne obveznosti,
- visoko vrednotenje prostega časa in skrbi za osebno zdravje,
- poudarjanje pomena neokrnjene narave in skrbi za varstvo okolja.

SPLOŠNO SPREJETE DRUŽBENE VREDNOTE IN PREPRIČANJA

TRIJE SISTEMI VREDNOT (Raziskave Ingleharta, 1995, 1997)

- ***a) TRADICIONALNE VREDNOTE***
(Irska, Severna Irska, Čile, Brazilija, Indija, Južna Afrika)
- največ je držav z visokim deležem prebivalcev, ki jim je v življenju pomembna religija, vera, delo, družina, nacionalni ponos ter avtoritete;
- ***najpomembnejša lastnost otrok pa je UBOGLJIVOST.***

SPLOŠNO SPREJETE DRUŽBENE VREDNOTE IN PREPRIČANJA

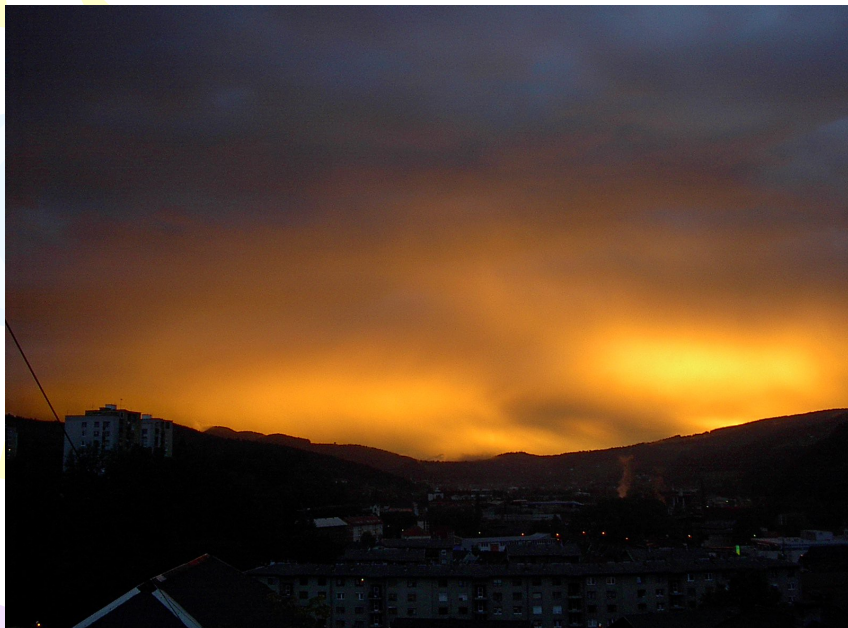
TRJE SISTEMI VREDNOT (Raziskave Ingleharta, 1995, 1997)

- ***b)RACIONALNO LEGALNE VREDNOTE*** (Kitajska, Japonska, deloma Rusija in skupina baltskih držav, nekdanje komunistične države, Slovenija)
- prevladujejo materialistične vrednote, poudarja se vloga države v ekonomiji in v odgovornosti,
- zaupanje v znanost in tehnologijo, v delo, v delitev spolnih vlog;
- ***najbolj zaželjena lastnost otrok je DELAVNOST.***

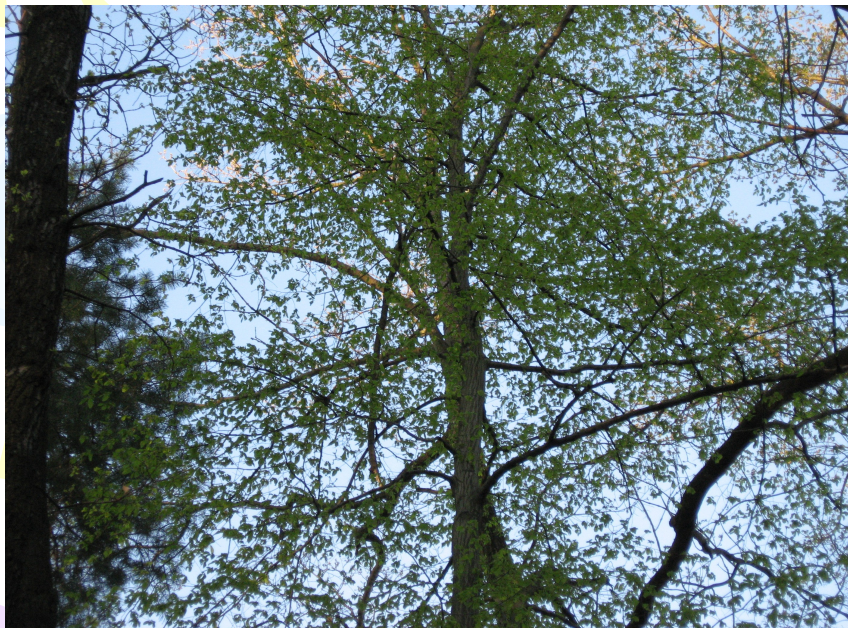
SPLOŠNO SPREJETE DRUŽBENE VREDNOTE IN PREPRIČANJA

TRJE SISTEMI VREDNOT (Raziskave Ingleharta, 1995)

- *c) POSTMODERNE VREDNOTE* (nordijske države, Avstrija, Švica)
- poudarja se človekova svoboda, možnost izbire, prosti čas,
- socialni stiki so z visoko stopnjo zaupanja v medosebne odnose, visoko ekološko zavestjo;
- najpomembnejše lastnosti otrok so STRPNOST, SAMOSTOJNOST, DOMIŠLJIVA

LASTNOSTI, KI JIH SLOVENCİ CENIJO SO:

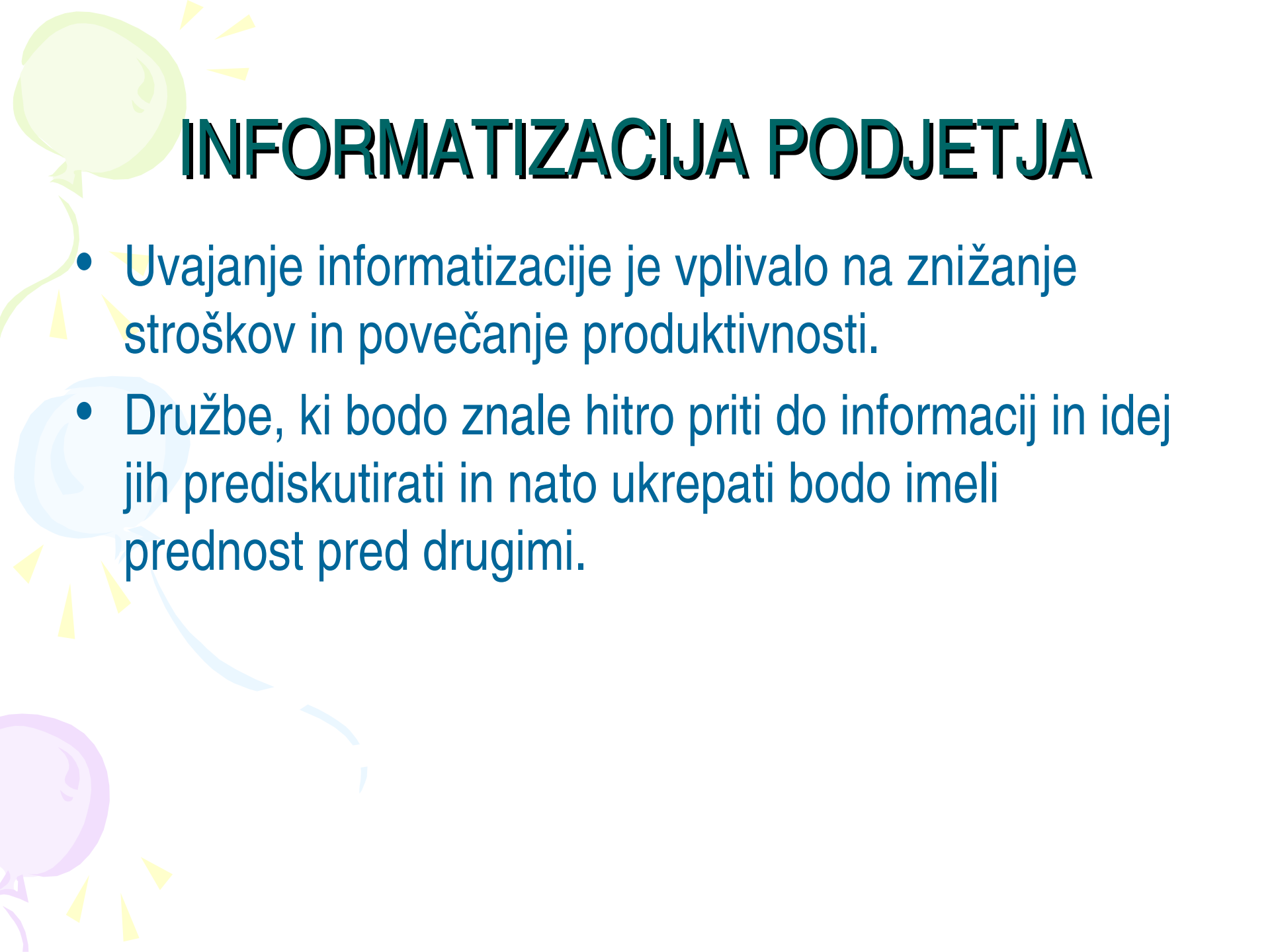

- močno izstopa tudi LEPO VEDENJE in POSLUŠNOST (značilno za model BOGABOJEČNOSTI in TRADICIONALNIH vrednot), ki pa se nanaša na družinsko življenje, šolanje, zaposlitev, itn., ker vernost ni pomembna za Slovence

LASTNOSTI, KI JIH SLOVENCİ CENIJO SO:

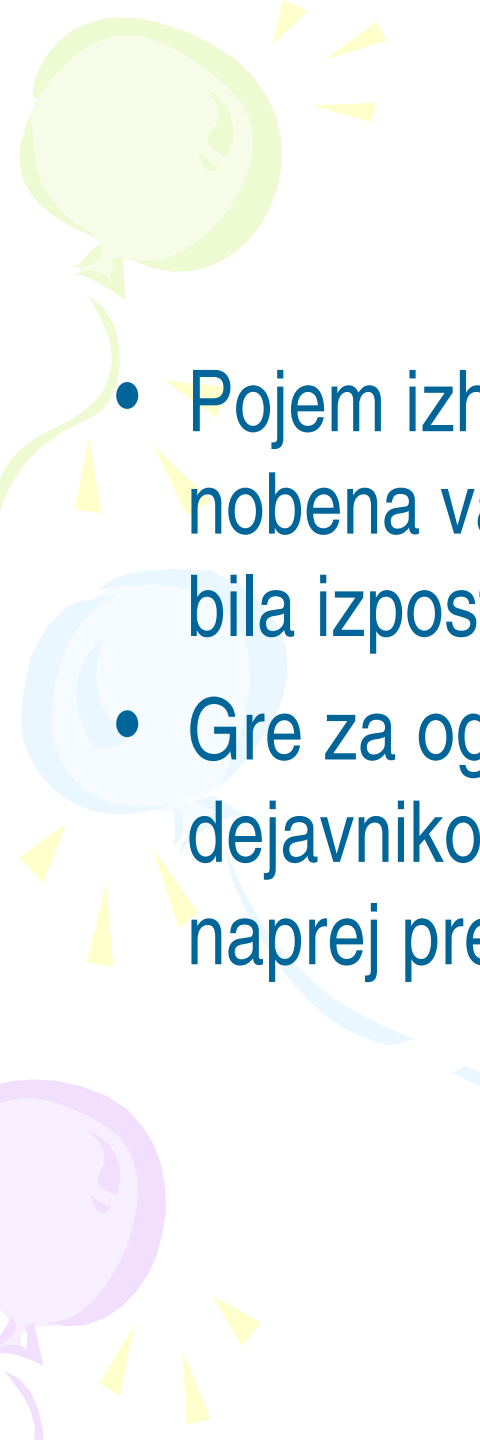
- nadpovprečno se ceni tudi
STRPNOST,
SPOŠTOVANJE DO
DRUGIH in
NESEBIČNOST

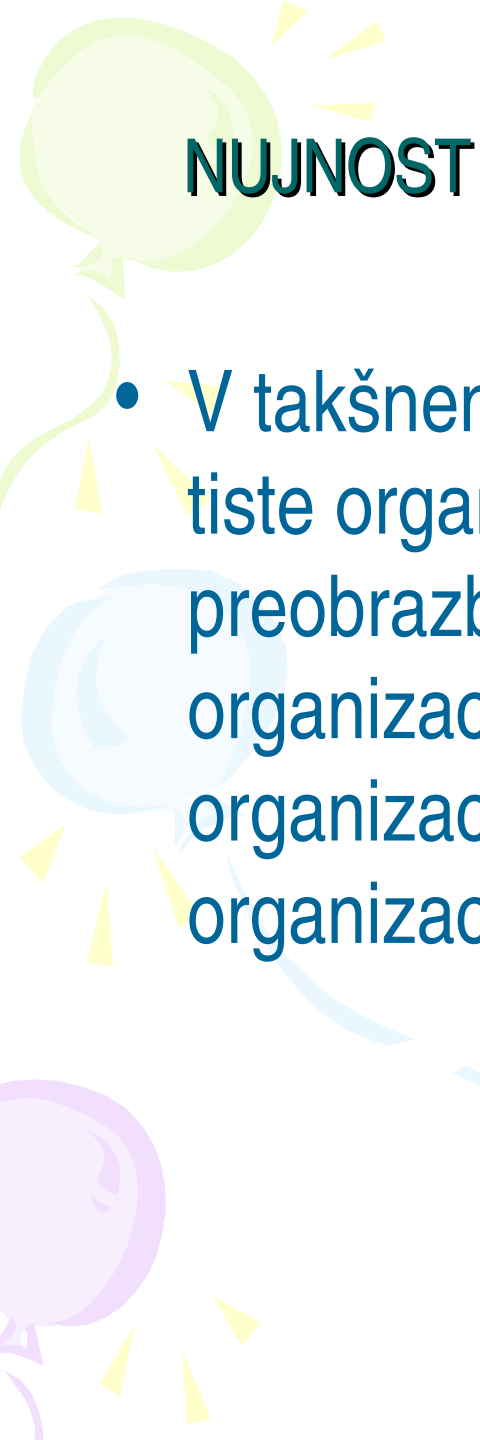
INFORMATIZACIJA PODJETJA

- Uvajanje informatizacije je vplivalo na znižanje stroškov in povečanje produktivnosti.
- Družbe, ki bodo znale hitro priti do informacij in idej jih prediskutirati in nato ukrepati bodo imeli prednost pred drugimi.

KOMPLEKSNOST

- Pojem izhaja iz systemske teorije. Pomeni, da nobena variabla ne vpliva na drugo, ne da bi sama bila izpostavljena povratnemu vplivu.
- Gre za ogromno količino informacij, podatkov, dejavnikov, nevarnosti, ki jih v celoti ne moremo v naprej predvideti.

NUJNOST KORENITE IN VEČPLASTNE PREOBRAZBE PODJETIJ

- V takšnem okolju pa imajo možnost preživetja samo tiste organizacije, ki so sposobne izpeljati potrebno preobrazbo iz drugega v tretji val – to je spremembo organizacije iz industrijske v poindustrijsko organizacijo, oziroma iz moderne v postmoderno organizacijo.

Značilnosti industrijske in poindustrijske družbe z ekonomskega vidika (Kajzer (1998,42)).

ZNAČILNOSTI

INDUSTRIJSKA DRUŽBA

POINDUSTRIJSKA DRUŽBA

TRG

Trg proizvajalca

Trg kupca

POSLOVNO OKOLJE

Stabilno

Turbolentno

KONKRENČNA PREDNOST

Količina

Kakovost

MODEL PODJETJA

Privatno lastništvo

Kvazijavna institucija

ZAMISEL SISTEMA

Zaprti sistem

Odprti sistem

SISTEMSKA HIERARHIJA

Urejenost

Fleksibilnost

SISTEMSKA HIERARHIJA

Zgradba – proces – strategija

Strategija – proces - zgradba

ZNAČILNOSTI ORGANIZACIJ V MODERNI IN POSTMODERNI PO KAJZERJU (Kajzer 1998,42):

ORGANIZACIJE DRUGEGA VALA

Moderna, industrijska družba

Učinkovitost

Rast

Stabilnost

Birokratska organizacija

Alopoetsko organiziranje

Projekti so tujek v organizaciji

Delavci so strošek

ORGANIZACIJE TRETJEGA VALA

Posmoderna, poindustrijska družba

Uspešnost

Razvoj

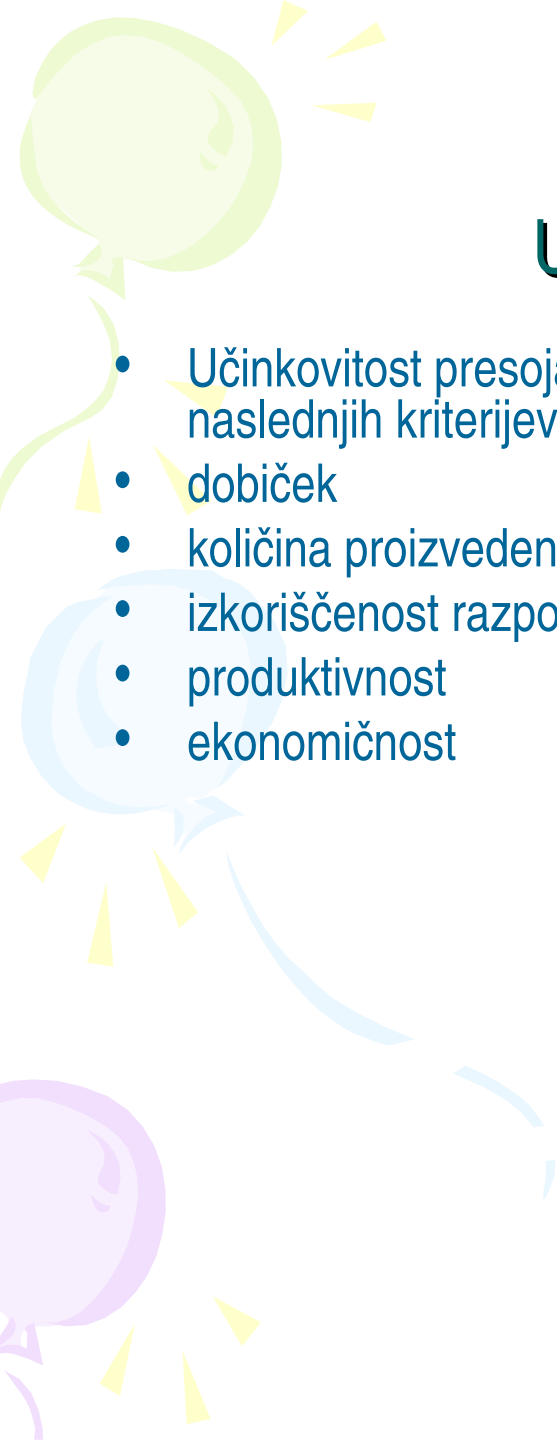
Ergodičnost

Fleksibilna organizacija

Avtopoetsko organiziranje

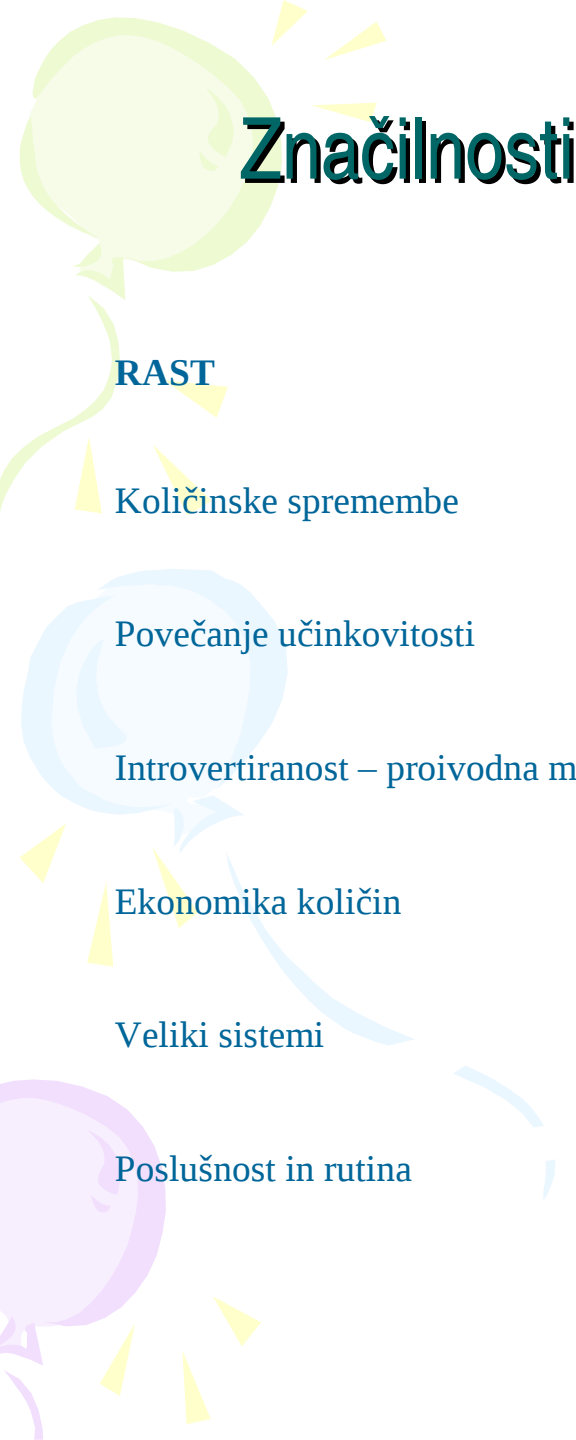
Projekti so temelj delovanja organizacije

Delavci so najpomembnejši potencial

A decorative graphic on the left side of the slide features three balloons: a green one at the top, a light blue one in the middle, and a purple one at the bottom. Each balloon has a streamer trailing downwards and several small yellow triangular flags attached to the streamers.

UČINKOVITOST/USPEŠNOST

- Učinkovitost presojamo na podlagi naslednjih kriterijev:
 - dobiček
 - količina proizvedenih proizvodov
 - izkoriščenost razpoložljivih resursov
 - produktivnost
 - ekonomičnost
- Uspešnost pa se meri s prispevkom k povečanju kvalitete življenja. Med tipične merodajne dejavnike uspešnosti sodijo:
 - etično ravnanje
 - kakovost proizvodov ali storitev
 - odnos do naravnega in družbenega okolja
 - humanizacija dela in odnosov
 - rentabilnost in akumulativnost.

RAST /RAZVOJ

Značilnosti rasti in razvoja po Kajzerju (Kajzer, 1998,45):

RAST

Količinske spremembe

Povečanje učinkovitosti

Introvertiranost – proivodna miselnost

Ekonomika količin

Veliki sistemi

Poslušnost in rutina

RAZVOJ

Kakovostne spremembe

Povečanje uspešnosti

Ekstrovertiranost – tržna miselnost

Ekonomika kakovosti in raznolikosti

Organizacije »človeških razsežnosti«

Ustvarjalni nemir in inovacije

Značilnosti birokratske in fleksibilne organizacije po Kajzerju (Kajuer 1998,47):

BIROKRATSKA ORGANIZACIJA

Nezaupanje do ljudi

Organizacija proti ljudem

Vse je urejeno, predpisano

Centralizacija in hierarhija

Podrejenost

Spremembe so dojete kot katastrofa

FLEKSIBILNA ORGANIZACIJA

Zaupanje v ljudi

Organizacija za ljudi

Etika in kultura organizacije

Decentralizacija in avtonomija

Emancipacija

Spremembe so običajne

ALOPOETSKO – AVTOPOETSKO ORGANIZIRANJE (Kajzer 1998:47):

ALOPOETSKO ORGANIZIRANJE

Birokratski model
organiziranja

Organiziranje od zunaj

Natančna razmejitev med
funkcijo in strukturo

Zaprti podsistemi

Zunanja koordinacija

AVTOPOETSKO ORGANIZIRANJE

Fleksibilni model organiziranja

Organiziranje od znotraj

Prepletenost funkcije in strukture

Odprti delni sistemi

Sodelovanje in soupravljanje

